

Informatiebericht SUA

Van IND / SUA
Auteur(s) 10.2.e
Telefoonnummer 10.2.e

Nummer & Titel IB 2019/126 Vertrokken statushouder

Kenmerk (digijust)

Hoofdtak Asiel

InformIND Thema Vergunning voor verblijf Asiel, terugkeer algemeen, openbare orde, Vw 33-35 VVA onbepaalde tijd, Vw 28-32 VVA bepaalde tijd, Vergunning voor verblijf asiel - Intrekkingen

Relatie met

Geldig vanaf 01-01-2020

Geldig tot en met 01-01-2022

1. Aanleiding

Op 20 augustus 2019 is de staatssecretaris akkoord gegaan met de nota over hoe om te gaan met de vertrokken statushouder. In dit IB wordt toegelicht hoe dit in een besluit tot uitvoer kan worden gebracht.

2. Verwachting

De instructie neergelegd in dit IB blijft geldig tot dit in de nieuw op te stellen WI herbeoordelen is verwerkt. De herschreven Vc voor wat betreft dit punt zal per 1 januari 2020 in werking treden.

De werkwijze in dit IB zal van toepassing blijven, zolang het huidige wettelijke kader ongewijzigd blijft en op voorwaarde dat de werkwijze niet door de rechter van de hand wordt gewezen.

3. Inhoud/Toelichting

De Kwalificatierichtlijn gebiedt o.a. het beëindigen van de vluchtelingenstatus als betrokkene vrijwillig opnieuw de bescherming inroept van het land van zijn nationaliteit, zich vrijwillig opnieuw gevestigd heeft in het land dat hij had verlaten of waarbuiten hij zich bevond uit vrees voor vervolging of als de omstandigheden in verband waarmee de status is verleend, hebben opgehouden te bestaan (artikel 11, eerste lid, aanhef en onder a, d – f, kwalificatierichtlijn); en, de subsidiaire beschermingsstatus als de omstandigheden in verband waarmee de status is verleend hebben opgehouden te bestaan of zodanig zijn gewijzigd dat deze bescherming niet langer nodig is (artikel 16, aanhef en eerste lid kwalificatierichtlijn).

In het Nederlandse wettelijke stelsel vraagt dat om een richtlijnconforme uitleg van de intrekkingen:

- Grond voor verlening is komen te vervallen (VVA Bep, artikel 32, onder c, Vw);
- Verplaatsen hoofdverblijf (VVA onbep, artikel 35, onder c, Vw).

Ten aanzien van de intrekingsgrond vervallen verleningsgrond is die richtlijnconforme uitleg reeds in de rechtspraak geaccepteerd¹, ten aanzien van de intrekingsgrond verplaatsen hoofdverblijf nog niet.

Statushouder met een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd

Artikel 32, eerste lid, onder c, Vreemdelingenwet 2000 (hierna: Vw 2000) bepaalt dat de verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd kan worden ingetrokken indien de grond voor verlening is komen te vervallen.

Indien aannemelijk is dat betrokkene Nederland heeft verlaten (waaronder door uitschrijving uit de BRP en inschrijving RNI) en de vreemdeling vervolgens nalaat informatie te verschaffen over zijn verblijfplaats en of hij in dat licht nog bescherming behoeft, kan worden betoogd dat betrokkene kennelijk geen prijs meer stelt op de bescherming van Nederland of deze bescherming kennelijk niet meer nodig heeft en er derhalve sprake is van een vervallen verleningsgrond, zoals is toegelicht in de Vc geldende van 1 januari 2020. Vanaf oktober 2019 wordt bij de aanbiedingsbrief van de inwilligende beschikking, en in de folder bij de inwilligende beschikking expliciet gemeld dat de vreemdeling op grond van Vw en Vb de IND dient te informeren over adreswijzigingen, en evt. vertrek naar het buitenland. De vreemdeling wordt er hierbij ook expliciet op gewezen dat dit gevolgen kan hebben voor zijn asielstatus. Dat laat overigens onveranderd dat de vreemdeling ook zonder die informatievoorziening de verplichting heeft de IND te informeren over een adreswijziging naar het buitenland, zie artikel 4.37, eerste lid, onder c, Vb.² In het voornemen kan naar deze verplichting worden verwezen, waar relevant aangevuld met een verwijzing naar de folder, zoals die aan de vreemdeling is uitgereikt.

Statushouder met een verblijfsvergunning asiel voor onbepaalde tijd

Zoals in het wettelijk kader hierboven is toegelicht dient er voor het intrekken van een verblijfsvergunning asiel voor onbepaalde tijd, waar de kwalificatierichtlijn op van toepassing is, sprake te zijn van een in de kwalificatierichtlijn genoemde grond. Een verblijfsvergunning asiel voor onbepaalde tijd werd tot op heden niet ingetrokken, onder andere wegens het niet langer behoeven van bescherming. Dit onder meer omdat de intrekingsgrond "grond voor verlening is komen te vervallen" ontbreekt in artikel 35 Vw en het daarmee de vraag was of er wel een juridische grondslag voor intrekking is die in lijn is met de Kwalificatierichtlijn. Het aannemen van die grondslag vergt een richtlijnconforme uitleg van de intrekingsgrond verplaatsen hoofdverblijf (artikel 35, onder c, Vw).

4. Hoe te handelen

Op het moment dat de IND constateert dat een statushouder is ingeschreven in het RNI (of uitgeschreven uit het BRP) danwel dat iemand is geëmigreerd, bijvoorbeeld via een melding vanuit de handhavingsmotor, geldt de volgende handelwijze.

- De IND stuurt een brief naar de statushouder met het verzoek om toe te lichten waar hij naartoe is vertrokken en in hoeverre hij nog bescherming nodig heeft³. Daarbij wordt een reactietermijn van tenminste twee weken gegeven.
- Als de vreemdeling niet reageert, verzendt de medewerker van het team herbeoordelingen een voornemen, volgens de normale intrekingsprocedure.

¹ AbRvS 15 juni 2016, 201508135/1/V3, ECLI:NL:RVS:2016:1773

² Ingevolge artikel 4.37, zesde lid, Vb geldt deze verplichting alleen als de vreemdeling zijn hoofdverblijf heeft verplaatst.

³ Indien de constatering dat de vreemdeling niet meer in Nederland verblijft, is gebaseerd op het feit dat deze niet staat ingeschreven in de BRP, wordt een termijn van zes maanden gehanteerd, voordat wordt aangenomen dat de vreemdeling kennelijk niet meer in Nederland verblijft.

Als de vreemdeling wel reageert, beoordeelt de IND op basis van die reactie of er nog altijd recht is op bescherming van de Nederlandse staat. De normale intrekkingprocedure wordt verder gevolgd.

Statushouder asielvergunning bepaalde tijd

Bij het uitblijven van een reactie beargumenteert de IND in het voornemen dat nu betrokkene niet langer in Nederland woonachtig is en niet reageert op berichten van de IND, de IND aanneemt dat betrokkene kennelijk de bescherming van de Nederlandse autoriteiten niet langer nodig heeft. Gezien vorenstaande wordt dan geacht dat de grond voor verlening is komen te vervallen conform artikel 32, eerste lid, onder c, Vw 2000.

Statushouder asielvergunning onbepaalde tijd

Bij een verblijfsvergunning asiel voor onbepaalde tijd, waar de kwalificatierichtlijn op van toepassing is⁴, kan een soortgelijke motivering gebruikt worden echter onder verwijzing naar artikel 35, eerste lid onder c, Vw 2000.

Uit paragraaf C5/4 Vc⁵ blijkt: De IND trekt de verblijfsvergunning alleen in op grond van verplaatsing hoofdverblijf:

- voor zover het verplaatsen van het hoofdverblijf een intrekkinggrond in de zin van de Kwalificatierichtlijn oplevert; en
- overeenkomstig paragraaf C2/10.4 Vc onder het kopje Verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd op grond van artikel 29, eerste lid, aanhef onder a en b, Vw, als de vreemdeling uit Nederland is vertrokken.

Daarmee geldt in feite een dubbele toets:

- verplaatsen hoofdverblijf als bedoeld in het reguliere intrekkingenbeleid (B1/6.2.1 Vc);
- het niet langer nodig hebben van bescherming in de zin van de Kwalificatierichtlijn.

Verplaatsen hoofdverblijf kan op dezelfde wijze als vervallen verleningsgrond richtlijnconform worden uitgelegd.

Beschikking

Belangrijk is wel dat er in deze zaken, zowel bij de intrekking van de verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd als onbepaalde tijd, geen terugkeerbesluit en vertrektermijn wordt opgelegd. Een terugkeerbesluit kan enkel worden opgelegd als de vreemdeling nog in Nederland is. Nu de status wordt ingetrokken omdat de vreemdeling niet meer in Nederland is, is het niet mogelijk om een terugkeerbesluit op te leggen. In het verlengde hiervan legt de IND dus ook geen IRV op, nu er ook geen vertrektermijn geboden wordt en een wettelijke grondslag hiervoor ontbreekt. Er is immers ook geen sprake van onttrekking aan toezicht zoals bij "MOB" zaken, in deze zaken is er immers sprake van een verklaring, M117C, waar betrokkene ervoor tekent dat hij beschikbaar blijft voor de IND.

5. Afstemming

Dit informatiebericht is afgestemd met JZ en A&B.

⁴ De kwalificatierichtlijn is niet van toepassing op verblijfsvergunningen asiel voor onbepaalde tijd waar een nationale vergunning aan ten grondslag ligt of waarop een andere richtlijn ziet. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan nareis vergunningen (gezinsherenigingsrichtlijn) en oude d-statussen.

⁵ Vc geldend per 1 januari 2020.